

Конституційний Суд України
вулиця Жилинська, 14, Київ, 01033

Громадянина України
ЧАЙКИ Вадима Олександровича

Представника за законом або
уповноваженого за дорученням — немає (не
визначено).

КОНСТИТУЦІЙНЕ ЗВЕРНЕННЯ

**про офіційне тлумачення частини 1 Статті 43, частини 1 Статті 59 та
частини 1 Статті 64 Конституції України**

На підставі п.2 Статті 150 Конституції України (“Голос України”, № 128 від 13 липня 1996р.) та відповідно до п.4 Статті 13 та Статей 42, 43 Закону України “Про Конституційний Суд України” (“Голос України”, № 199 від 22 жовтня 1996 р.) прошу Конституційний Суд України дати офіційне тлумачення положень частини 1 Статті 43, частини 1 Статті 59, частини 1 Статті 64 Конституції України (“Голос України”, № 128 від 13 липня 1996 р.) щодо надання правової (правничої) допомоги громадянам особами з відповідним рівнем освіти та кваліфікації.

А саме:

Стаття 43. Частина 1 **Кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується.**

Стаття 59. Частина 1. Кожен має право на правову допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. **Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.**

Стаття 64. Частина 1. **Конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України.**

Предмет необхідного тлумачення:

- 1) Чи має право особа з вищою юридичною освітою та достатнім рівнем кваліфікації, який підтверджується 5 річним стажем юридичної практики, надавати правову (правничу) допомогу громадянам у виді представництва їх інтересів у суді як безкоштовно так і за плату;
- 2) Чи має право громадянин на відмову від послуг адвоката у разі бажання на представництво його інтересів у суді особою з вищою юридичною освітою та достатнім рівнем кваліфікації, який підтверджується не менш як 5 річним стажем юридичної практики;
- 3) Чи мають право суди після введення в дію Закону України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя) 2 червня 2016 року № 1401-VIII (набирає чинності 30.09.2016 року) допускати до участі у судовому процесі у якості представників громадян за їх бажанням осіб з вищою юридичною освітою та достатнім рівнем кваліфікації, який підтверджується не менш як 5 річним стажем юридичної практики. І у випадку відмови суду щодо участі зазначених представників у судовому процесі чи не буде це порушенням або обмеженням прав громадян на вибір захисника своїх прав.

Обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні.

Коли ми діждемося Вашингтона

З новим і праведним законом?

А діждемось таки колись! Т.Шевченко

The wolf and sheep misunderstand the word freedom differently. A.Linkoln.

Офіційне тлумачення положень частини 1 статті 43, частини 1 статті 59, частини 1 статті 64 Конституції України є необхідним у зв'язку з наявністю неоднозначного і неправомірного, на мій погляд, їх застосування судами України різних інстанцій. При чому розбіжність позицій суддів у застосуванні й тлумаченні цих положень у конкретних політико-правових діях і судових справах є надто принциповою.

В одному випадку судді не допускають до захисту інтересів осіб представників за довіреністю.

Наприклад, постановами Рожищевського районного суду Волинської області від 22.07.2011 року по справі №3-94/11/0314 та апеляційного суду Волинської області від 23.03.2010 року по справі № 3-93 /10 не допущено представників за довіреністю у зв'язку з відсутністю закону, який би передбачав можливість допуску до участі в розгляді справ про адміністративні правопорушення фахівця в галузі права, крім адвоката.

Між тим, в іншому випадку, судді, без будь-яких зауважень допускають до захисту інтересів осіб представників за довіреністю.

Наприклад, ухвалами Шосткінського міськрайсуда Сумської області від 06.02.2014 року по справі № 589/33/14-ц р. та Тростянецького районного суду Сумської області від 11.11.2011 року по справі №2-608/11 безперешкодно допущено до участі у розгляді справ представників за довіреностями.

Такий різнобій позицій суддів є, на мій погляд, неприпустимим сам по собі, зважаючи на правову і політичну вагомість цієї проблеми.

Зазначена проблема набуде ще більшої небезпеки для захисту прав громадян після введення в дію Закону України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», а саме Статті 131-2 Конституції України, якою передбачено, що для надання професійної правничої допомоги в Україні діє адвокатура. Виключно адвокат здійснює представництво іншої особи в суді, а також захист від кримінального обвинувачення. Законом можуть бути визначені винятки щодо представництва в суді у трудових спорах, спорах щодо захисту соціальних прав, щодо виборів та референдумів, у малозначних спорах, а також стосовно представництва малолітніх чи неповнолітніх осіб та осіб, які визнані судом недієздатними чи дієздатність яких обмежена.

Такий підхід законодавця є:

1.Лобіюванням інтересів певної групи юристів – адвокатів, яким надається майже монопольне право на представництво в судах, що порушує принципи встановлені Статтею 24 Конституції України, якою гарантовано, що громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом. **Не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.** Створення тепличних і привілейованих (безконкурентних) умов для однієї групи юристів – адвокатів, призведе до монопольного становища на ринку юридичних послуг і фактично до погіршення якості вказаних послуг для громадян, адже кваліфікація більшості юристів – не адвокатів (колишніх працівників судів, прокуратури, державних органів та ін.) є достатньо високою.

2.Порушенням прав громадян - інших кваліфікованих юристів на працю, яке закріплено у частині 1 Статті 43 Конституції України;

3.Порушенням прав громадян на правову допомогу щодо вільного вибору захисника своїх прав, що гарантовано частиною 1 Статті 59 Конституції України. Зазначене призведе до порушення фундаментальних прав громадян,

які закріплені Конституцією України:

- у Статті 21, про те, що усі люди є вільні і рівні у своїй гідності та правах. Права і свободи людини є невідчужуваними та непорушними.

- у Стаття 22, якою визначено, що права і свободи людини і громадянина, закріплені цією Конституцією, не є вичерпними.

Конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані.

При прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод.

- у ч.1 Статті 64 про те, що Конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України.

Означений підхід законодавця є небезпечним і для базових принципів, встановлених Конституцією нашої Держави:

-України-правова держава (Статті 1);

-Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави (Стаття 3);

-Принцип верховенства права.

Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй.

Норми Конституції України є нормами прямої дії. Звернення до суду для захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина безпосередньо на підставі Конституції України гарантується. (Стаття 8).

Вищевказані норми у частині не допуску до представництва інтересів громадян у суді інших, крім адвокатів, спеціалістів у галузі права, призводить і до порушення особисто моїх прав і свобод.

Так, я маю: більше 18 років стажу роботи в органах прокуратури (працював слідчим, помічником прокурора, прокурором в місцевих прокуратурах), більше 24 років юридичної практики, вищу юридичну освіту, вчений ступінь кандидата юридичних наук з 2012 року (академія адвокатури України м.Київ) який відповідає рівню доктора філософії в галузі права.

Більш того, рівень моєї кваліфікації підтверджено судами різних інстанцій. За час роботи в органах прокуратури мною розслідувано більш ніж 50 кримінальних справ, по яким винесено обвинувальні вироки. За моєю участю судами різних інстанцій винесено більш ніж 400 рішень.

Однак, ст.ст.6-10 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 27, ст.282) встановлені уніфіковані вимоги для отримання статусу адвоката для всіх осіб без винятку і без посилання на рівень кваліфікації юристів.

Так, не дивлячись на мою кваліфікацію і вчений ступінь, для того щоби отримати статус адвоката я повинен сплатити солідні внески, здати іспити, а саме головне: обов'язково пройти тривале стажування у адвоката з 5 річним стажем роботи, у якого може бути значно нижча кваліфікація.

Між тим, без отримання статусу адвоката, мене суди можуть не допускати до участі у судових засіданнях, що обов'язково призведе до порушення моїх прав на працю та самореалізацію, а саме головне: порушення прав громадян **стосовно вільного вибору захисника своїх прав.**

Слід відмітити, що надані раніше тлумачення вказаних статей Конституції України, надані без врахувань зазначених нових законодавчих актів, які, на мою думку, фактично скасовують дію цілої низки конституційних норм.

Перелік документів та матеріалів, що додаються:

- 1.Зазначене звернення з додатками, всього у 3 примірниках.
- 2.Копія постанови Рожищевського районного суду Волинської області від 22.07.2011 року по справі №3-94/11/0314 на 2 арк.
- 3.Копія постанови апеляційного суду Волинської області від 23.03.2010 року по справі № 3-93 /10 на 2 арк.
- 4.Копія постанови Шосткінського міськрайсуда Сумської області від 06.02.2014 року по справі № 589/33/14-ц р. на 1 арк.
- 5.Копія постанови Тростянецького районного суду Сумської області від 11.11.2011 року по справі №2-608/11 на 1 арк.

11 серпня 2016 року

В. Чайка